

Gospodar plača le 75 dinarjev manj. Če bi odpisala tudi občina tri četrtine, pa bi plačal le 150 dinarjev in ne 800. To pa se že pozna. Toda tu je nemogoče gospodariti posebej občini, ker ta mora imeti potreben znesek, predviden v proračunu.

Kako odpomoči?

Prav nikakor drugače ne gre, kakor da občina, odnosno okrajni zastop postavi v svoj letni proračun za takšen slučaj poseben znesek, iz katerega si ustvarja sklad za slučaj elementarnih nezgod. To pa je po krajevnih potrebah zelo različno, gotovo pa povsod izpeljivo. Iz dolgoletnih izkušenj recimo znamo, da je pozeba in toča čisto gotovo povprečno vsako peto leto vsaj do polovice poškoduje občine zgornjega Ptujkega polja, osobito še okolico Cirkovce, Fram in sosedne. Razmeroma enako nekatere občine v Halozah in v Dravski dolini nad Mariborom. Nekoliko manj že spod. Ptujsko polje in Slovenske gorice, a najmanj okolico St. Jurja ob južni železnici in nekatere druge kraje. Te občine bi torej morale redno vsako leto postaviti za sklad proti elementarnim nezgodam okroglo eno petino, odnosno eno sedmino, odnosno eno desetino itd. svojih dohodkov. Iz zbranega sklada bi potem krile svoje potrebe v slučaju nezgode, doklade pa bi občanom lahko odpisale v isti meri kakor država.

Ker okraj nikakor ni v celoti prizadet, mu ne bi bilo potrebno odstotno staviti v proračun toliko, kakor občinam, temveč k večjemu nekako 10—20 odstotkov pa bi tudi lahko odpisal doklade, kakor država. Ta način ne zahteva novega uradništva, ne novih predpisov, nobenih novih vrst poslovanja in je najpreprostejša in najzanesljivejša samopomoč, odnosno olajšava prizadetim gospodarjem. Res je težko v letih, ki prinašajo povprečen redni pridelek nekoliko več plačati, kakor občina brezpogojno za svojo upravo in neodložljive potrebe rabi, toda še hujše je plačevati v slučaju, ko je pridelek malenkosten, ali se pa mora celo kupovati živež za ljudi in za živino. Tedaj plačevati še davek in doklade pa je še hujše! Večletne izkušnje bi okrajnim zastopom in občinskimi odbori omogočile že precej zanesljive kombinacije, jaz sem vzel najpreprostejši način na podlagi zemljiškega davka.

Druga sredstva.

Imamo seveda tudi druga sredstva za odpomoč. Tu je recimo letno zavarovanje, toda to izvršujejo sedaj ob velikih stroških le zasebne zavarovalne družbe. Ta način je razmeroma slab, ker so premije zelo visoke, saj močjeo riskirati preveč družbe, zavarovalni agenti pa seveda hočejo imeti velik delež.

V Srbiji so imeli pred vojno takoimenovane občinske koše, kamor je vsak občan-posesnik od svojega zrnja moral dati gotov znesek v skupno skladnico za slučaj slabe letine. Sedaj mislijo na to, da bi označena napravo obnovili.

Sedaj je čas.

Ze v začetku sem rekel, da je sedaj ob sklepanju in predlaganju računov čas, da se na takšne reči misli. Samopomoč je najbolj zanesljiva, najlepša in zato premislite in poskusite!

Darujte za spomenik vojnim žrtvam, ki počivajo na pokopališču v Pohorju pri Mariboru!

Prazna, tiha je ležala sredi pragozda. Zdela se mu je, da je bil šele včeraj tu.

Tamle pod košatim velikanom je zakopal zabojo, dolgo dolgo je bilo temu —

Spustil se je na tla in pregledal prostor.

Trava ga je prerastla, sledu ni bilo videti, da je kdo pred mnogimi meseci tod kopal.

Zaklad je čakal nedotaknjen —

Trzan je zastavil lopato, naglo je delal, znoj ga je oblival, pa čez uro je bil zabojo odkopan.

Obrisal si je znojno čelo in ga zamišljen gledal.

Pred mnogimi meseci ga je prinesel sem, ni vedel tistikrat, kaj se skriva v njem.

Danes seveda je znal ceniti vrednost, ki je ležala v zaboju. Videl je v naselbini pri belih ljudeh, kaj velja eden sam tak okrogel košček rumene kovine. In koliko takih zlatov je bilo v zaboju —!

Celo neizmerno bogastvo, je zasodil ter premišljeval, kako srečen bo pač čudni stari mož, ko dobi toliko zlata. In belo dekle, ki je njegova hčerka — tudi ona bo srečna. Ali ga bodo veselili, ko pride s tolikim bogastvom v Ameriko —?

Pograbil je zabojo in si ga zadel na ramo. Stirje mornarji so se mučili z njim, ko so ga spravljali v jamo, zunaj na obali. Trzan ga je nesel, kakor kdo drug nese košaro kruha na rami. Stisnil je lopato pod pazduho in se napotil nazaj k morju.

Zvečer je bil že pri koči.

Arnot je gledal zabojo, ga zaman poskušal dvigniti, gledal prijatelja, zmajeval z glavo ter končno dejal:

»Strašen človek!»

Trzan se je nasmehnil, pograbil zabojo in ga nesel v kočjo.

Drugo jutro sta ga naložila na jadrnico in odplula nazaj proti severu.

Ponosna sem

na svoje belo perilo.

Kdor hoče imeti enako svetlo-belo perilo, mora uporabljati samo najboljša pralna sredstva. Tako sredstvo pa je samo „Gazela“-milo.

GAZELA MILO

Strahote zadnje poplave v Sloveniji.

Slovenijo je pretekli teden strašno zadela šiba božja — V spomladnem in jesenskem času so sicer poplave nekaj običajnega, toda v tako velikanskem obsegu še niso dosedaj že zdavnaj nastopile in v mnogih krajih niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi tako divjale. Poleg povodnji so nastopile še druge naravne nesreče, zemeljski plazovi so napravili ogromno škodo.

Poplave je povzročilo dolgotrajno deževje, zlasti silovit naliv v sredo po noči. Takrat je deževalo neprestano celo noč, kot bi lilo iz škafa in že poprej nabrekli reke niso mogle več sprejeti novih pritokov vode. Potoki in reke so izstopile iz bregov in preplavile cele okraje. Poplave so divjale po celi državi, zlasti ob Savi in Dravi. Težko prizadeta je tudi Bosna in Srbija, velika nevarnost je pa pretela tudi Vojvodini. Sedaj izgleda, da je nevarnost novih nesreč že minila, ker prihajajo iz vseh krajev poročila, da vode padajo.

Poplava v Prekmurju.

Strašno je povodenj opustošila mariborsko oblast, bivšo Štajersko in Prekmurje. Najhujše je prizadeto Prekmurje, za njim ljutomerski in ptujski okraj, Sotelska dolina,

Sevinska dolina in mariborski okraj. Za Prekmurje se lahko reče, da ga taka nesreča še ni nikoli zadela. V sled strašnega naliva so izstopili vsi potoki in Mura je zalila celo pokrajino v višini več metrov. Strašen je bil pogled na ogromno blatno jezero, iz katerega so štrlele le drevesa in strehe od hiš, na katerih so se zbirale preplašene družine ter prezebajoč v najhujšem dežju čakale na pomoč brez hrane, v vedni nevarnosti, da jim voda izpodnese še edino oporo ter jih pogoltne. Po blatni vodi je plavala okrog njihova imovina, živina je v hlevih tulila in mukala v naraščajoči vodi, dokler ni utonila; kjer se je posrečilo, živino še pravočasno spravili iz hlevov, je vseeno poginila, ker je voda narasla nad 2 metra ter ugonobila vse, kar se ni rešilo na drevesa ali strehe. Z mostovi in brvni je napravila kratek obračun, odnesla jih je neznanu kam. V Murski Soboti je voda porušila sedem hiš ter stala na ulicah v višini več metrov. Poplava je odrezala Prekmurje od ostalih krajev, ker je razdrla železniško progo in odnesla mostove. K sreči je še pravočasno privozil vlak z rešilnim osebjem — pionirji iz Ptuja, ki so pripeljali s seboj pontone. Poplava je zahtevala v Prekmurju tudi tri človeške žrtve, med temi postiljona, ki je utonil s konji vred med vožnjo v Veržeju.

Enako občutno je prizadet tudi ljutomerski okraj posebno del, ki leži ob Muri. Kot v Prekmurju, je tudi tu povodenj strašno divjala. Železniški nasip pri Veržeju so morali prekopati, da so napravili tako vodi odtok, ker bi drugače uničila vse severno od tam ležeče kraje.

Tri tedne pozneje sta se ukrcala na francoski parnik in odpotovala v Marseille. Odtam pa z železnico v Pariz.

IV.

Trzan v Parizu.

Trzan je sedel na verandi boulevardске kavarne, kadil cigareto in pil whisky. Doigočasil se je in utrujen je bil, on, mož železnih živec in silnih mišic, ki nikdar poprej ni poznal utrujenosti.

Sameval je.

Arnot je za nekaj dni odpotoval po opravkih. Zenoil se je namreč, poroka bi naj kmalu bila, pa je šel da obiše svojo nevesto. Tisti večer se je mislil vrniti, tako je pisal.

Znancev Trzan v Parizu še ni imel, še manj pa prijateljev. Zato je tiste dni sam posedal in postopal po mestu ter se dolgočasil. Misli pa so mu tembolj nemoteno uhajale nazaj k dogodkom zadnjih tednov.

Dobri Bog, koliko in kaj vse je doživel! Vožnja po morju na velikanskem parniku, ki je nosil par tisoč ljudi, velikanska mesta, ki jih je srečal na potu, vožnja z železnico od Marsilla do Pariza in vrhu vsega Pariz, — to je bilo preveč za naenkrat. Izpremema je bila prenegla.

Ni bilo dolgo temu, da je še pohajal sam po samotni tihi džungli, živel v svežem, svobodnem zraku preprosto življenje človeka »na najnižji stopinji kulture«, kakor je pravil Arnot, storil je kar je hotel, šel je kamor je hotel, — sedaj po kratkih treh mesecih, brez vsakršnega prehoda, pa živi tu v velemestu, sredi vrvenja in hrupa tisočev in stotisočev, v nezdravem zraku, pri nevajeni hrani, v hladnem podnebju, da ga zebe v kljub nerodni obleki, ne sme se geniti, ne more razmahniti svojih življenja in krotanja vajenih mišic —

Ni čuda, da je čutil utrujenost in da mu ni bilo za ničesar več.

Res je sicer bilo, njegove želje so se mu izpolnile.

Tam doli v džungli, že pred mnogimi leti, se mu je rodila želja, da bi prišel v svet, da bi videl vse tiste čudne in nepoznane reči, ki je o njih bral v knjigah. Hrepenel je po knjigah.

In hrepenenje se mu je izpolnilo.

Par tednov komaj je bil v Parizu, pa je videl in si pogledal vse, kar se je v tem času dalo videti. Prijatelj Arnot se je v resnici pošteno trudil z njim. Vsak dan ga je vzel seboj, danes v bogato knjižnico, jutri v muzej, pa spet v galerijo slik, v tovarne, k predavanju, vse mu je pokazal, vsak nov pojav mu je razložil.

Pa storil je zanj še več. Poslal ga je v šolo. In s tem je imel še prav posebne namene.

Trzan izpočetka o šoli in o sličnih rečeh ni hotel nič slišati. Ze koj prvi dan po prihodu v Pariz je vprašal prijatelja, kod se pride v Ameriko in da hoče nemudoma odpotovati. Povedati pa ni mogel ali ni hotel, zakaj se mu tako mudi.

Pa prijatelj Arnot ni bil slep in tudi ne novinec v zadevah srca.

Ze dolgo sem je bistro opazoval Trzana. Dobro se je še spominjal njegovih otožnih, žalostnih oči, polnih razočaranja, ko sta našla kočjo prazno. Hudo ga je nekaj ranilo tistikrat. Zato mu je ušel v džunglo, najbrž v prvem navalu razočaranja.

In kako redkobeseden je bil ko mu je prebral Inno pismo! Pa njegov nenadni sklep: »V Ameriko pojdem!« — Čisto razumljivo! Saj Ine ni pozabila navesti svojega naslova v pismu, pa še čisto točno in s posebno pripombo: »Povejte mu« — Trzanu — »da je Amerika moja domovina in v mestu Baltimore da stanujem« —

(Dalje prihoda.)

Tri želje

gotovo vsakega človeka se glase: zdravje, dolgo življenje in bogastvo, ali oboje poslednje morno doseči le tedaj, ako posedujemo prvo, namreč zdravje. Zato je ravno sedaj v

Skoda po povodnji v ptujskem okraju je ogromna. V Halozah so napravili plazovi veliko škodo, voda je odnesla veliko število občinskih mostov, brvi in drugih objektov. Pesnica in Dravinja, Rogoznica in Gravena so poplavile velikansko ozemlje, voda je vdrla v hiše in gospodarske poskrajne, v kleteh pridelleke in ravnotopje v zemlji zakopan krompir in repa. ... škoda je ozimino ali odnesla rodovito zemljo. Tudi Drava je nadaljevala posebej pri Sv. Marku, Sv. Marjeti in proti Obrežu in Središču svojo strašno uničevalno delo. V Ptuj samem je voda vdrla v mesto ter namočila občutno škodo po h... ki leže nizko ob Dravi. Stavbeniku Denku je uničila poldrugi vagon cementa. Dravska dolina je izgledala kot velikansko jezero — 30 km dolgo in 3 km široko. Ko se je voda otekla, je bil pogled na upostošeno pokrajino neravnost strašen. Velika je zlasti škoda, povzročena na cestah. Nova okrajna cesta preko ptujsko-gorskega klanca, katero so zgradili ... pred dvema letoma, v serpentinah, je skoraj uničena, ker je plaz odnesel polovico serpentina. Železniška proga Ormož—Ptuj je bila na več mestih razdrta, vendar se je posrečilo promet kmalu upostaviti. Posebno škodo so napravili plazovi. Omenili smo že uničenje ptujsko-gorske ceste; plazovi so zasuli tudi druge ceste, kot ono na Okič, kjer je voda zanesla na cesto oel vinograd. S plazovi so se selili celi gozdovi, sadonosniki in vinogradi v dolino, pri Majšpergu pa je odnesel hišo.

Preteklo nedeljo so se sestali v Ptuj okrajni glavni dr. Vončina, poslanec Vesenjaj, okrajni komisar Brenčič in ugotovili na podlagi došlih poročil povprečno škodo, ki se bo še komisijonelno prihodnji teden v sredo, četrtek in petek podrobno ugotovila.

Opustošenje v Slovenskih gorah.

V severnih Slovenskih gorah je povodnjav večje vode, so vendar tamošnji potoki tako narastli, da so zalili cele doline ter ponekod, n. pr. v Cerknici pri St. Ilju, ogrozili hiše in človeško življenje, tako da je moralo dospeti na pomoč vojaštvo iz Maribora.

Nova državna cesta St. Ilj—Velka je silno razrušena.

Dolgotrajni nalivi so na novi cesti, ki bi naj sprožila gorj del Slovenskih goric v Maribor, napravili škodo. Povsod, kjer je zemlja nasuta, je cesta zrušena. Ogromni plazovi so cesto mnogokje odnesli, na številnih krajih pa zopet teko zasuli, da niti peš ni mogoče iti po njej. Na črti od St. Ilja do Marije Snežne, kjer je cesta spojena s staro cesto Gornji Cmurek—Apsce—Radgona, je cesta uničena najmanj na 30 mestih. Od 14 km dolge proge je naliv odnesel ali zasul gotovo 2 do 3 km dolžine. Največ krivde leži v tem, ker inženjerji pri nasipih niso dali zabiti prav nobenih pilotov ali drugih ovir. Škoda znaša samo na tej cesti par milijonov dinarjev. Spomladi leta 1926 bi se imela nova državna cesta izročiti prometu, a je sedaj vpražani, kedar se to izvrši. Tako so kraji ob Muri zopet odraščani od sveta.

V Mariboru in v mariborskem okraju

poplava ni bila tako silovita, kot drugod, dasiravno je napravila veliko škodo. Maribor je vsled visoke lege dobro zaščiten pred poplavi Drave, pač pa je naliv zadel kanal in voda se je razlila po ulicah ter napolnila kleti, kjer je povzročila občutno škodo. Hujše posledice je imelo delovanje za železnico. Na štirih mestih so plazovi pretrgali progo ter Maribor za nekaj časa popolnoma odrezali od prometa z drugimi kraji. Na progi Celje—Maribor je plaz zasul progo pri Ponikvi in Poljčanah, usod se je vsu ravno na tovorni vlak, ki je privožen mimo usodnega mesta. Uničenih je bilo več vagonov, človeških žrtev pa k sreči ni bilo. Progo Maribor—Dravograd je plaz razdril pri St. Lovrencu in osebni vlak je radi tega skočil s tira.

Povodenj v Savinjski in Sotelski dolini.

Celje in Savinjska dolina še ne pominjajo take poplave, kot je bila pretekli četrtek. K sreči je Savinja narastala samo v spodnjem teku, dočim v gornjem delu ni prestopila bregov. V Celju je voda udrila celo v Westenovo tovarno, kamor dosedaj še nikoli ni dospela. Hudo je razsejala tudi Voglajna, ki je preplavila celo Teharsko polje ter uničila polja in jih zesula s peskom.

V Sotelski dolini je povzročila povodenj pravo katastrofo. Posledice strašnega naliva so napravile ogromno škodo. Sotla je poplavila vodo, udrila v hiše, iz katerih so morali ljudje bežati, prekoračila je bregove v taki meri, da ljudje niti ne pominjajo enake povodnji. Potok Bistrica je stopil čez bregove, odnašal posestnikom razne barake in je v Podsveti preplaval celo most, tako da je bil promet za pol dneva nemogoč. Na okrajni cesti med Sv. Vidom in Planino je plaz zasul in odnesel tudi del okrajne ceste.

Iz ostalih krajev naše države

prihajajo enako obupna poročila o strahovitosti poplave. Velik del Zagreba je bil pod vodo. Sava je za Zagrebom porušila obrambne nasipe ter se razlila v širini več kilometrov. Okrog nasipov stoječe vasi je voda naravnost odplavila. V Dugem Selu je utonilo devet oseb, katerih je voda presenetila v hišah ter jim onemogočila rešitev.

Jugoslovanski klub za poplavljenice.

Površna ocenitev škode, povzročene na Stajerskem in v Prekmurju, presega svoto 100 milijonov dinarjev. Jugoslovanski klub se je takoj zavzel za poplavljenice kraje, ko je

pravi čas upozorenje, da se tudi neznatne znake vrstobola pokašljevanje, hripavosti, krčev ali nahoda in bolečin v udih ne sme zanemariti. Vedno in vedno slišimo hvaliti kot dobro, bolečine olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum že skozi 27 let priljubljeni Fellerjev blagodišeči »Elsafluje«, tudi pri revmatičnih bolečinah. Močnejši in krepkejšega delovanja kot francosko žganje. 6 dvojnatih

dobil prva poročila o nesreči. Na seji je bila takoj določena deputacija poslancev Hohnjeca, Vesenjaja in Klekla, da so šli k notranjemu ministru Maksimoviču, k poljedelskemu ministru Miletiču ter k finančnemu in vojnemu ministru. Deputacija je svojo nalogo takoj izvršila. Ministre je zaprosila za takojšnjo denarno pomoč, za pomoč vojaštva pri popravilu poškodovanih cest, potov in mostov. Prosila je za večje izredne kredite krajem, občinam in posameznikom, ki so trpeli na svojem imetju vsled poplav. Poleg osebnega posredovanja so vložili nujne predloge na ministrski svet za nujno pomoč. Na podlagi izkušenj vsled povodnji pred leti so predlagali regulacijo Mure, Save, Drave in Sotle. Čim bodo poslanci Jugoslovanskega kluba dobili podatke o povodnji na Kranjskem, bodo storili enake korake za pomoč poškodovanim. Več storili je takoj odpotovalo v Slovenijo, da na licu mesta zberejo podatke o nastali škodi. Z ozirom na intervencijo Klekla, Hohnjeca in Vesenjaja za podporo poškodovanim krajem na Stajerskem in v Prekmurju, je notranji minister takoj nakazal velikemu županu za prvo nujno pomoč 200.000 din.

Strašno škodo bo nemogoče popraviti z denarno pomočjo. Predno si poškodovani kraji opomorejo, bodo pretekla leta. Vendar pa je dolžnost države, storiti vse, da se take katastrofe v bodoče preprečijo, ali pa vsaj omejijo. To se bo doseglo edino z vstrajno in sistematično regulacijo rek, zlasti v Sloveniji, ki vedno toliko trpi radi poplav in povodnji.

Poslanec Vesenjaj

je imel preteklo nedeljo v zadevi škode po povodnji razgovor z nekaterimi župniki v ptujskem okraju. Prosi vse župane in občinske komisije, da mu naznajo uradno cenitev škode po posameznih krajih na naslov: Vesenjaj Iv., Beograd, narodna skupščina.

Uradne ugotovitve škode

v posameznih okrajih naj pošlje občinski odborniki, župani in župniki v vsakem okraju pošljejo tudi našim poslancem dotičnih okrajev. Za posredovanja in nadaljne korake pri razpravah o proračunu, davkih, pomoči itd. je to gradivo brezpogojno potrebno. Zato prosimo posebej naše organizacije da storijo hitro in temeljito svojo nalogo.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Odstop prosvetnega ministra.

Politični položaj v Beogradu značilno osvetljuje kriza v vladni odnosno v radikalni stranki. Prosvetni minister Vukičević je podal demisijo, katero je Pašič sprejel, za zastopnika pa je imenovan sedanji minister za vere Miša Trifunović. Ostavka prosvetnega ministra je prišla nepričakovano ter je znak ostrih bojov, ki vladajo med posameznimi strujami v radikalni stranki. Vukičević je znan pristaša Ljube Jovanoviča in njegovo demisijo so smatrali nekateri kot novo zmago Pašiča. Imenovanje Trifunoviča za namestnika pa je bilo zanimivo, ker je Trifunović pristaša iste struje, kot Vukičević. Radikičevci so si demisijo razlagali po svoje, namreč, da je Pašič izpraznil prosvetno ministristvo za Radiča. Pašič je bil še do dne 17. t. m. odločno proti vstopu Radiča v vladno, nenadoma pa je svoje mišljenje spremenil.

Stjepan Radič — minister.

Odlični stališče Pašiča proti vstopu Radiča v vladno je vzbudilo med radičevci nenavadno ogorčenje. Takoj so telefonirali v Zagreb in naslednje dni se je pojavil sam Radič v Beogradu. Šel je osebno k Pašiču in ga prosil, da konča žaljivo igro ter ga milostno sprejme in vladno. Izjavil je, da je pripravljen pristati na vse pogoje in sprejeti katerekoli ministristvo, samo da bi se ta neljuba zadeva končala. Z ozirom na to izjavo je Pašič sklical prvake radikalne stranke ter po posvetovanju izjavil, da nima ničesar proti Radičevemu vstopu v vladno, če se ho Radič držal od radikalov začrtanih navodil. Radič je bil s tem sklepom zadovoljen in sedaj, ko to pišemo, je imenovan najbrž že za prosvetnega ministra. Njegov vstop v vladno je znamenje, da ga hočejo radikalni popolnoma izigrati in onemogočiti. Kot minister bo izgubil zaupanje ljudstva; dosedaj je namreč zagovarjal vse neuspehe svoje stranke s tem, da ni sam v vladni. Sedaj mu bo tak izgovor nemogoč, sam bo pa ravno toliko dosegel, kakor njegovi dosedanji ministri.

Nova kriza na vidiku.

Radikali so tako hiteli z rešitvijo krize, ker se jim zelo mudi z dvanaesstinami, ki morajo priti še do konca tega meseca pod streho. Iz vladnih krogov se sliši, da bo skupščina po sprejetju dvanaesstin odgodena.

Sigurno je, da je sedanja rešitev iz krize le začasna značaja. Radikali so mnenja, da se bo kriza v najkrajšem času zopet otvorila in takrat se bo temeljito reševalo vprašanje naše nezadovoljstva v radikalnem klubu samem vladno veliko nezadovoljstvo s sedanjim vladom. Najst radikalnih poslancev je poslalo predsedništvu kluba zanimivo pismo, v katerem ostro kritizirajo razmere v vladni. Ugotavljajo, da ministri delajo vse na svojo pest, ne da bi se ozirali na voljo kluba, dalje, da se v ministristvih popolnoma nič ne dela, pač pa se uradno zabavajo z ženskami, ki so v uradih nastavljen. Poslanci zahtevajo, da se nji-

ali 2 veliki specialni steklenici 65 din., 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 din., 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 din., že ob enem z zabojem in poštino razpošilja po povzetju ali proti plačilu vnaprej lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Hrvatska. — Posamezne steklenice Elsafluida po 10 din. v lekarnah in sorodnih trgovinah.

bove pritožbe pretresejo na seji kluba in se jih resno upošteva, ker je med volilci nastalo opasno gibanje proti dosedanjemu gospodarstvu v stranki.

VOLITVE NA ČESKEM.

Dne 15. t. m. so se vršile na Čehoslovaškem volitve v državni zbor in v senat. Volilni boj je bil silno srdit — kandidatne liste je postavilo 31 strank. Volitve so pokazale razveseljiv napredek katoliških strank pri vseh narodnih čehoslovaških države. Na Českem je bilo svobodnomiselno SLS, je imela po svoji ustanovitvi silno težko stališče. Neprestano so se svobodnomiselne stranke zaganjale v njo. Pri zadnjih volitvah so napravile vse stranke splošen napad na ljudsko stranko, na pravde vse stranke ponesrečil. Stranka je napredovala za 10 mandatov — od 20 se je dvignila na 30 poslanskih mest — postala je tako tretja najmočnejša stranka v parlamentu ter bo imela tudi v vladni odločen vpliv. Tako je kulturni boj, katerega so po novih volitvah nameravale začeti svobodnomiselne stranke, na Českem za enkrat s sijajno zmago katoliške misli onemogočen. Na Slovaškem se je zelo ojačila slovaška ljudska stranka, ki stremi za avtonomijo Slovaške ter stoji na strogo katoliški podlagi. Preje je imela 11 mandatov, sedaj pa jih bo štela 25. Pri madžarski manjšini je zmagala madžarska krščansko-socialna stranka, pri Nemcih pa je nemška krščansko-socialna stranka takoj za socialisti. Zmagale so samo velike stranke, majhne stranke, katerih je bilo vse polno, pa so propadle brez mandatov. Nov parlament bo nudil sledečo sliko: Agrarna stranka 42 mandatov, komunisti 42, Čehoslovaška ljudska stranka 30, narodni socialisti 27, socialni demokratje 30 (dosedaj 52), narodni demokratje 12, obrtniki 12, slovaška ljudska stranka 25, nemška agrarna stranka 19, nemški socialni demokratje 19, nemški narodnjaki 10, nemški krščanski socialci 7, razne ogrske stranke 10 mandatov. Vlada bo ostala najbrž v rokah dosedanje vladne večine, takozvane »Petke«, ker jo je tvorilo pet najmočnejših strank.

VLADNA KRIZA NA POLJSKEM.

Poljska država se od ustanovitve sem nahaja v težavnem položaju. Gospodarske skrbi so najbrž oreh, na katerem si je še vsaka dosedanja vlada polomila zobe. Poljska industrija se nahaja v težkem položaju, ker jo tlačijo občutna nemška konkurenca, radi napetega razmerja do Rusije pa ne more pošiljati svojih izdelkov na vzhod, kjer bi imela drugače naravno tržišče. Poleg tega pa Poljsko silno obtežuje velikanska armada, za katero mora država plačevati ogromne vzdrževalne stroške. Dosedanji ministri predsednik Grabski se je po svojem nastopu odločno lotil ozdravljenja nevdržnih gospodarskih razmer, toda načrt se mu ni posrečil in zato je podal dne 16. t. m. s celokupno vlado demisijo. Novo vlado bo sestavil dosedanji zunanji minister Skrzinski.

FASIZEM NA VRHUNCU MOČI.

V Italiji je dosegla moč fašizma vrhunec. Celokupno uradništvo je fašistovsko, vojska se nahaja pod kontrolo fašizma, z zakonom se prepovedana škodo vsa nefašistovska društva, zlasti delavska in končno si je sedaj vodja fašistov, Mussolini, še privoščil teko oblast, kot jo je imel dosedaj samo kralj. Po novem zakonskem načrtu o pravicah ministrskega predsednika bo imel ministrski predsednik sledeče pravice: Dnevni red v parlamentu mora odobriti ministrski predsednik. Kdor bi stregel ministrskemu predsedniku po življenju, tega čaka dosmrtna ječa. Kdor ga razžali z besedo, bo obsojen do 30 mesecev zapora. Ministri so odgovorni za svoja dejanja kralju in ministrskemu predsedniku. Kralj izvršuje svojo oblast po ministrskem predsedniku. — S tem je izročena vsa Italija oblasti in samovolji enega človeka — Mussolinija.

Prireditve.

Slomšek-Krekova proslava v Mariboru se vrši v nedeljo, 22. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v Narodnem gledališču z zelo izbranim sporedom. Opozorjamo na to izredno prireditve vse prebivalce Maribora in okolice, da se je udeležijo. Čas je namenoma nastavljen na popoldne, da morajo priti k proslavi tudi okoliščani. Cene v gledališču bodo kar najbolj zmerne. Vstopnice pa se morejo že sedaj naročiti pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6-I. in se bodo vsem naročnikom rezervirale. Okoliška društva naj organizirajo skupno udeležbo in prijavijo število udeležencev, ker bi se na morebitne prepozno došle prijave ne moglo ozirati. Poleg drugega zanimivega sporeda nastopi pri proslavi tudi dvukrat moški in ženski zbor Slovenskega pevskega društva Maribor z več izbranimi točkami, in bo že to lep užitek zase. Agitirajte torej za obilno udeležbo pri tej proslavi in udeležite se je v čim večjem številu!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Prvo adventno nedeljo, dne 29. t. m., vprizorimo velezanimivo igro »Žrtev spovedne molčečnosti.« Igra je prirejena po istoimenskem Spillmanovem romanu in je polna ganljivih prizorov. Začetek ob novem popoldnu in v društvenem domu. Pridite, oglejte si jo, ne bo vam žal!